

pres-kliping • press-clipping

(Osnovano 1952 godine)

NOVINSKA DOKUMENTACIJA

NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE

PRESS PUBLISHING ENTERPRISE

Beograd — Knez Mihajlova 2/IX — Pošt. fah — P. O. Box 95,
Tel. 621-578 — Žiro račun — Current Account: 60801-601-3289

Isečak iz lista

Newspaper cutting

НОВА МАКЕДОНИЈА

Скопје

21. VII. 1974

ИНИЦИЈАТИВИ И РЕЗУЛТАТИ**УМЕТНИЦИ ПРЕД
ФАБРИЧКИТЕ
ВРАТИ****МОЖЕ ДА БИДЕ НЕПРИФАТЛИВ ПРИЗВУКОТ ЗА ДУШЕБРИЖНИШТВО ШТО СЕКООЕ ГОСТУВАЊЕ ВО ФАБРИЧКАТА ХАЛА ГО НОСИ СО СЕБЕ**

ВО НАСТОЈУВАЊЕТО ДА СЕ ОСМИСЛИ ГЕСЛОТО „Културата — составен дел на работното секојдневие“, речиси не остана културна институција или уметник-поединец, што не пројави иницијатива или што не планира некоја активност во таа смисла. Кој е, меѓутоа, најдобриот пат за зближување меѓу творецот на духовното и материјалното? Како најнепосредно да се оствари тој контакт?

Наједноставно беше сликарот да ги намести своите платна во фабричката хала, артистот да даде претстава во фабричката менза, музичарот да приреди концерт во салата за конференции. Можеби го одбравме најдрастичниот, но затоа многу карактеристичен пример за да го илустрираме резултатот од ваквите иницијативи — договорот меѓу Музичката младина на Македонија, Македонската филхармонија и првенката на Македонската опера Искра Божиновска-Савин да приредат концерти во скопските фабрики „Европа“, „Усје“ и Металскиот завод во почетокот на летово. Пред вработените во Цементарницата успехот беше целосен — полна хала слушатели и топол аплауз како награда. Одзивот во Металскиот завод „Тито“ беше мошне слаб, додека тропањето на вратата на фабриката „Европа“ не го чу никој. Целиот ансамбл дојде и си замине без да биде пуштен во халите на фабриката! Патем да споменеме, дека терминот на концертот бил претходно договорен и било добиено ветување дека сè ќе биде подготвено.

ТРИ ИСКУСТВА ВО ТРИ РАБОТНИ КОЛЕКТИВИ.

ВИ. Гледани одделно можат да наведат на крајно спротивни и погрешни заклучоци: дека гостувањето на уметникот е вистинската форма за остварување на контактот за кој зборувавме погоре, или пак, дека таквата иницијатива е однапред пропадната работа. Вистина е, би рекле, некаде во средината: временото присуство на уметникот во фабриката е форма што треба да се негува и што може да даде и веќе дава, добри резултати. Меѓутоа, на нејзиниот успех не смее секогаш да се смета со сигурност, а уште помалку, да се очекува таа да го премости јазот меѓу човекот во материјалното производство и остварувањето на работникот во сферата на културата. Зашто, колку и да сакаме, вината за неуспехот во „Европа“ и Металскиот завод не можеме да им ги префрлиме исклучиво на раководителите на општествено-политичките организации во колективот, со кои е договоран концертот. Уметничката приредба не е митинг за кој луѓето треба да се мобилизираат. Човек оди на уметничка приредба доброволно, ако чувствува лична потреба од одредено културно доживување. Или, кога е во состојба да ја усклади својата работна обврска со терминот на приредбата. Тука е уште еден значаен момент, кој, чиниме не би требало да биде пренебрегнат, а тоа е призвукот на покровителство и душебрижништво што, сакале или не, го носи во себе (инаку апсолутно чист од таквите намери), чинот на гостувањето на уметникот во фабричката хала.

Невена МИТРЕВСКА